

TRANSPORTAS: TEISINIO REGULIAVIMO
POKYČIAI

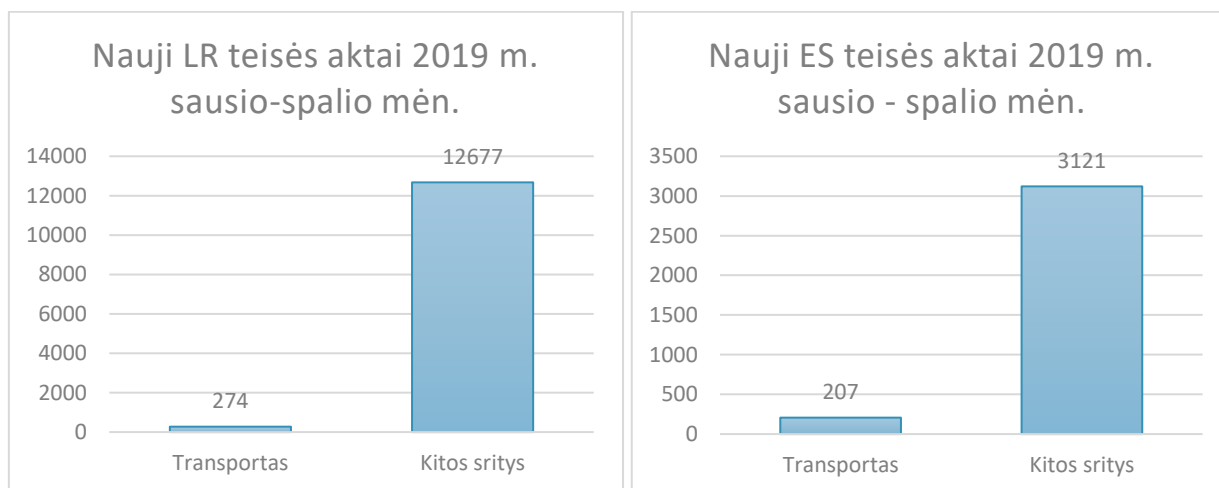
KAS KEITĖSI TRANSPORTO TEISĖJE 2019 M.?

<i>Daugiau pranešimų institucijoms apie įdarbintus ar komandiruotus užsienio piliečius</i>	2
<i>Supaprastinti procesai dėl vizų, leidimų dirbti, koreguoti reikalavimai Patvirtintų įmonių sąrašui</i>	2
<i>Padidintas MMA koeficientas dėl neapmokestinamųjų dienpinigių sumos</i>	3
<i>Griežtėjo reikalavimai tabako sandėliavimui</i>	3
<i>Norintiems turėti muitinės sandėlių – skaidrumo reikalavimas</i>	3
<i>Optimizuojami logistikos procesai</i>	3
<i>Išmanieji tachografai</i>	4
<i>Kombinuotas - jau ir keleivių vežimas</i>	4
<i>Suvienodintas vairuotojo pažymėjimų teisinis statusas</i>	4
<i>Specialių poreikių turintiems asmenims – didesnės kompensacijos automobiliui</i>	5

TRANSPORTO TEISĖS POKYČIŲ STATISTIKA

2 % pokyčių belaukiant reformų ateityje

2017-2019 m. transporto teisės pokyčiai sudaro vos po 2 % nuo bendro teisės aktų pakeitimų, priimtų atitinkamais metais, skaičiaus (ES teisėje – atitinkamai 6 %). Stabilus teisinių pokyčių skaičius transporto teisėje bei teisės aktų leidėjo pasirinkimas teisės pokyčių iniciatyvas įgyvendinti poįstatyminių aktų lygmenyje (2/3 visų pokyčių) koreliuoja su lūkuriavimu dėl Brexit ir Mobilumo paketo, kai laukiama esminių pokyčių ateityje, o belaukiant nesinori imtis kitų reformų.

Teisinių pokyčių svarba logistikoje	2019	Dalis %	2018	Dalis %	2017	Dalis %
Įstatymo lygiu	14	5%	12	3%	16	4%
Poįstatyminių aktų lygiu	193	70%	299	73%	287	78%
Savivaldybių lygiu	67	24%	96	24%	65	18%

Pakeistas [vizų išdavimo aprašas](#), kuriuo nustatyta, kad komandiruojamam užsienio darbuotojui būtinas leidimas dirbti Lietuvoje; nustatyti mažesni privalomos dokumentacijos reikalavimai vizai gauti, jei vykstama dirbti į patvirtintą įmonę, įtvirtintos pakeistos sąlygos dėl daugkartinių vizų gavimo ir tikslinti reikalavimai patvirtintų įmonių sąrašui.

PADIDINTAS MMA KOEFICIENTAS DĖL NEAPMOKESTINAMŲJŲ DIENPINIGIŲ SUMOS

[Komandiruočių sąnaudų atskaitymo taisyklių](#) pakeitimu nuo 2020 m. koeficientas, taikomas apskaičiuojant MMA dydį, kurį mokant darbuotojui gali būti mokama didesnė nei 50 % darbo užmokesčio dydžio neapmokestinamųjų dienpinigių suma, didinamas iki 1.65 (buvo 1.3).

SANDĖLIAVIMAS

GRIEŽTĖJO REIKALAVIMAI TABAKO SANDĖLIAVIMUI

Įgyvendinant Akcizų įstatymo nuostatas, įtvirtinti [pokyčiai](#) tabako sandėliavimo srityje. Pirma, kaitinamasis tabakas turi būti laikomas akcizais apmokestinamų prekių sandėliuose. Kaitinamojo tabako gavimas į akcizais apmokestinamų prekių sandėlį yra patvirtinamas, kai kaitinamojo tabako produktai yra iškraunami sandėlyje, tiksliai nurodomas produkto kiekis ir tai yra įtraukiama į akcizais apmokestinamų prekių sandėlio apskaitą. Antra, fiziniams ir juridiniams asmenims suteikiami leidimai steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį. Tačiau asmenys turi turėti licenciją verstis didmenine prekyba tabako gaminiais ir įsteigtame sandėlyje turi būti laikoma tik cigarai, cigarinės, rūkomasis tabakas, kaitinamojo tabako produktai.

Laura Lukševičiūtė,
Infoflex (UAB „Lexnet“)
teisininkė. V. Ivanovo
nuotr.

NORINTIEMS TURĖTI MUITINĖS SANDĖLĮ – SKAIDRUMO REIKALAVIMAS

2019 m. balandį atnaujintos [leidimų turėti muitinės sandėlį taisyklės](#). Teikiant prašymą, papildomai turi būti pateikta detalesnė informacija dėl ekonominės naudos, veiklos vietos ir prekių matavimo prietaisų patikros pažymėjimų. Nurodoma informacija apie tai, kokia bus veiklos ekonominė nauda gavus leidimą turėti muitinės sandėlį ir kokios programos bus naudojamos prekių apskaitai. Nurodoma vieta, kurioje bus vykdoma muitinės sandėlio veikla, jo adresas ir pridedamos 2 schemos: viena – pareiškėjui, kita – teritorinei muitinei. Tačiau schemos nereikia, jeigu muitinės sandėlis steigiamas Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste arba kitoje teritorijoje, kuri yra prižiūrima kitų asmenų. Taip pat pateikiamos prekių matavimo prietaisų patikros patvirtintų pažymėjimų kopijos.

TIR

OPTIMIZUOJAMI LOGISTIKOS PROCESAI

[Muitinės įstatymas](#) įtvirtino galimybę asmenims įgyti TIR įgaliotojo siuntėjo statusą. Jiems leidžiama supaprastintu būdu įforminti prekėms TIR procedūrą, nepateikiant prekių ir TIR knygelės muitinei.

TIR įgaliotojo siuntėjo statusą įgijęs asmuo šiuo statusu naudotis gali tik tuo atveju, kai TIR procedūra pradedama Lietuvoje.

KROVINIŲ VEŽIMAS

IŠMANIEJI TACHOGRAFAI

Nuo 2019-06-15 pagal ES reglamento [2018/502](#) nuostatas naujose keleivinėse ir krovininėse motorinėse kelių transporto priemonėse privalomai naudojami naujos kartos išmanieji tachografa.

KELEIVIŲ VEŽIMAS

KOMBINUOTAS - JAU IR KELEIVIŲ VEŽIMAS

[Transporto veiklos pagrindų įstatyme](#) kombinuoto vežimo sąvoka buvo išskirta į dvi rūšis: kombinuotą krovinių vežimą ir kombinuotą keleivių vežimą. Kombinuotasis keleivių vežimas apibrėžiamas kaip keleivių vežimas ne mažiau kaip dviejų transporto rūšių transporto priemonėmis, kai toks vežimas vykdomas vienos keleivių vežimo sutarties pagrindu. Šis pakeitimas reiškia, kad nuo šiol kombinuotam vežimui skirtas teisinis reguliavimas taikomas ne tik vežant krovinius, tačiau ir vežant keleivius.

Agnė Narmontaitė,
Infolex (UAB „Lexnet“) jaunesnioji teisininkė. V. Ivanovo nuotr.

KELIŲ EISMAS

TARPTAUTINIS VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

SUVIENODINTAS VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMŲ TEISINIS STATUSAS

Ratifikuotos [Kelių eismo konvencijos](#) pagrindu kitose valstybėse išduoti vairuotojo pažymėjimai tapo pripažįstami Lietuvoje, o kitos valstybės pripažįsta Lietuvoje išduotus vairuotojo pažymėjimus. Pakeitus [vairuotojų pažymėjimų išdavimo taisykles](#), Regitroje tapo galima pakeisti užsienio valstybėse išduotus vairuotojo pažymėjimus, o nuo 2020 m., įsigaliojus naujai šių taisyklių redakcijai, Lietuvoje bus išduodami tarptautiniai vairuotojo pažymėjimai, pripažįstami ten, kur anksčiau buvo teisinių kliūčių (Australija, Japonija, JAV, Naujoji Zelandija, Tailandas ir kt.)

TRANSPORTO LENGVATOS

SPECIALIŲ POREIKIŲ TURINTIEMS ASMENIMS – DIDESNĖS KOMPENSACIJOS AUTOMOBILIUI

[Transporto lengvatų įstatymo](#) pakeitimu padidinti išmokų dydžiai asmenims, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis. Skiriamos nebe fiksuoto dydžio mėnesinės išmokos, o vertinamos konkrečios faktinės išlaidos. Įstatyme išplėsta praėjusioje redakcijoje naudota šeimos sąvoka ir užtikrintas platesnis subjektų, turinčių teisę į kompensaciją, ratas.

TRANSPORTAS: KAS KEISIS 2020 M.?

- *Brexit* ir *Mobilumo paketo* pokyčiai. Mobilumo paketu siekiama pakeisti komandiravimo taisykles, dienpinigių mokėjimo tvarką vilkikų vairuotojams, nustatyti privalomą grįžimą į įmonės įsisteigimo šalį kas 4 savaites ir sugriežtinti vairuotojų darbo ir poilsio laiką, įtvirtinti apribojimus kabotažui ir nustatyti taisykles dėl vairuotojo ir vilkiko grąžinimo.

- Įsigalioja atnaujintos *Incoterms 2020* taisyklės, kuriose numatyta galimybė susitarti, kad vežėjas, gabenant jūra, išduos pardavėjui krovinio pakrovimo važtaraštį (FOB sąlyga), pervežti prekes pardavėjo ar pirkėjo transportu, įtraukta nauja DPU (pristatyta į iškrovimo vietą) sąlyga ir t.t.

- Pagal [Kelių transporto kodekso](#) pakeitimus nuo 2020 m. lengvaisiais taksi automobiliais bus laikomi ne 7, o 9 sėdimas vietas (įskaitant ir vairuotojo vietą) turinčios transporto priemonės. Keleivių vežimas už atlygį lengvaisiais automobiliais bus draudžiamas, jei vežėjai neturės galiojančios licencijos ar leidimo. Skirtingos licencijos bus išduodamos pavežėjams ir taksi automobilių vairuotojams. Trumpinamas licencijų išdavimo terminas (20 d. vietoje 30 d.). Be to, įvedama nauja sąvoka „taksi dispečerinė“, kuri padeda atriboti taksi ir pavežėjų veiklą. Nuo šiol pavežėjai užsakymus galės gauti susisiekdami su klientais per keleivių vežimo organizatorių, o keleivių paslaugų užsakymai bus priimami tik elektroninių ryšių priemonėmis. Taksi dispečerinė apibrėžiama kaip taksi užsakymų valdymo centras, kurio paslaugomis galės naudotis tik su užsakymu centru sutartis sudarę vežėjai. Įstatymas taip pat numato, kad nebus galima kartu vykdyti šių dviejų veiklų.

- [Vairuotojų pažymėjimų išdavimo tvarka](#) pildoma nauju skyriumi tarptautinių vairuotojų pažymėjimų išdavimui. Naujasis vairuotojo pažymėjimas Lietuvoje galės būti išduodamas asmenims, kurie turi LR, ES ar EEE išduotą galiojančią vairuotojo pažymėjimą. Šis pažymėjimas galios 1 m. nuo jo išdavimo dienos, jei bus išduotas remiantis [Ženevos konvencijos](#) reikalavimais ir ne ilgiau kaip 3 m., jei bus išduotas pagal [Vienos konvencijos](#) reikalavimus.

- Priimta [direktyva 2019/1161](#) dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones, kurioje nustatytas tikslas valstybėse narėse sumažinti perkamų aplinką teršiančių automobilių skaičių viešuosiuose pirkimuose. Pagal ją 2030 m. Lietuvoje viešuosiuose pirkimuose nupirktos netaršios sunkiosios transporto priemonės turėtų sudaryti 60%

- Priimta [direktyva 2019/882](#) dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo neįgaliesiems reikalavimų, pagal kurią importuotojai privalo užtikrinti, kad gamintojas atliko gaminio atitikties

įvertinimo procedūrą, yra pridėti techniniai dokumentai ir gaminys pažymėtas CE ženklu. To nesant, privalu neteikti gaminio rinkai ir informuoti gamintoją bei rinkos priežiūros institucijas. Direktyvą į nacionalinę teisę reikia perkelti iki 2022 m. birželio.

- 2019 m. lapkričio pabaigoje svarstomas [Transporto priemonių taršos mokesčio įstatymo projektas](#), kuriame numatomas naujas kasmetinis taršos mokestis, kurio dydis priklausytų nuo automobilio išmetamų CO₂ dujų kiekio bei degalų rūšies; svarstomas [Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projektas](#), kuriuo siekiama keisti sunkiasvorių transporto priemonių apmokestinimą, atskaitai naudojant nebe laiką, o nuvažiuotą atstumą; [Kelių transporto kodekso](#) pakeitimo projektai, detalizuojantys reikalavimus pavežėjų veikeliai.

[Preneruokite Savaitės apžvalgą](#)

LEIDINIO REDAKTORĖ

Dr. Gintarė Makauskaitė - Samuolė

gintare@infolex.lt

REDAKCIJA

redakcija@infolex.lt

AUTORIAI

Laura Lukševičiūtė

Agnė Narmontaitė

Dr. Gintarė Makauskaitė-Samuolė

Nuotraukos: V. Ivanovo, viršelio nuotrauka: ELEVATE.

Leidėjas: UAB „Lexnet“, Jasinskio g. 16A, Vilnius LT-03163, tel. (8~5) 277 9832, el.p. info@lexnet.lt.

© Draudžiama kopijuoti ir platinti šio leidinio tekstus be UAB „Lexnet“ (Infolex) rašytinio sutikimo. Cituojant būtina nuoroda į Infolex.